

Vlaams
Parlement

vergadering **C25**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 15 oktober 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het project Digitaal Podium van Cultuurconnect – 136 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over schoolvoorstellen in tijden van corona – 178 (2020-2021)	7
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over een eengemaakt loket voor cultuurvragen en de samenwerking met de andere gemeenschappen – 194 (2020-2021)	11
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de beeldmanipulatie door productiehuis Zodiak in het programma Huizenjagers op VIER – 3407 (2019-2020)	13
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over een integrale aanpak van cyberpesten – 3462 (2019-2020)	17
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de mogelijkheden voor lokale radio's om uit te zenden via DAB+ – 135 (2020-2021)	24
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de stand van zaken van de omzetting van de Europese audiovisuele mediarichtlijn – 189 (2020-2021)	28

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het project Digitaal Podium van Cultuurconnect – 136 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, in antwoord op mijn vraag om uitleg van 2 juli naar aanleiding van een bijzonder kritische brief van vrijwel alle private aanbieders van digitale tools inzake ticketing, planning, Customer Relationship Management (CRM) enzovoort over het project Digitaal Podium van Cultuurconnect, stelde u dat Cultuurconnect eind juni de conceptnota over de wenselijkheid en de haalbaarheid van een gedeelde digitale basisinfrastructuur voor de podiuminstellingen had ingediend en dat daarover verdere gesprekken zouden plaatsvinden met uw administratie. U hebt toen ook gezegd: "Een extra dialoog tussen Cultuurconnect en die betrokken bedrijven kan de gemoederen misschien wat bedaren." De brief was immers nogal straf opgesteld – dat is mijn eigen toevoeging.

Ik citeer verder: "In het voorliggende concept zit volgens mij ook een mooie kans verscholen voor de betrokken leveranciers om de handen in elkaar te slaan en samen met Cultuurconnect een toonaangevend project voor de Vlaamse kunst- en cultuurhuizen op te zetten. Het biedt hun de kans in te zetten op hun sterktes en hun systemen op te schalen in een internationaal perspectief. (...) Om ruimte voor die dialoog te creëren, zal ik op vraag van Cultuurconnect een drietal maanden extra tijd geven om de conceptnota met de leveranciers te bespreken en eventueel bij te sturen. De zaak wordt dus weer opengetrokken." Wij waren toen zeer tevreden met dat antwoord, omdat men ten minste terug aan tafel ging zitten. U hebt toen ook beloofd om in te gaan op mijn suggestie om eventueel zelf in gesprek te gaan met de private bedrijven die de open brief hebben ondertekend.

En dan volgt voor een stuk de aanleiding van mijn vraag. In het relanceplan van de Vlaamse Regering lezen we : "Over alle cultuuractoren heen zal in samenwerking met de private markt een reservatie- en ticketing-platform worden uitgewerkt." Dat roept uiteraard opnieuw wat vragen op.

Minister, wat is het resultaat van het overleg van uw administratie en Cultuurconnect over die conceptnota?

Heeft Cultuurconnect overleg gehad met de bedrijven die de open brief hebben verstuurd en, zo ja, wat heeft dat dan opgeleverd? Zijn er punten in de conceptnota bijgestuurd?

Hebt u zelf een gesprek kunnen hebben met deze bedrijven? Hoe was dat gesprek, wat is het resultaat?

Wat is uw mening over die conceptnota die u ondertussen ongetwijfeld hebt kunnen lezen? Welke beslissing hebt u genomen over de volgende stappen? Hoe hebt u daarbij rekening gehouden met de verzuchtingen van de IT-bedrijven?

Hoe verhouden de plannen van Cultuurconnect zich tot het voornemen van de Vlaamse Regering zoals geformuleerd in het recente relanceplan met betrekking tot een overkoepelend reservatie- en ticketingplatform voor de culturele sector?

De voorzitter: Minister-president heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Brouwers, er vond inderdaad begin juli een overleg plaats tussen mijn kabinet, Cultuurconnect en de administratie, waarbij Cultuurconnect de conceptnota Digitaal Podium heeft voorgesteld. Zij benadrukten dat er in de sector nood is aan ondersteuning op het gebied van digitalisering. Met hun project hopen ze hieraan tegemoet te komen. Tijdens dit overleg kwamen uiteraard ook de bezorgdheden van de leveranciers aan bod. Cultuurconnect gaf meteen zelf al aan bereid te zijn om met de leveranciers aan tafel te gaan zitten. Mijn kabinet heeft vervolgens samen met Cultuurconnect en met de administratie een voorstel uitgewerkt voor de verder te nemen stappen.

Op basis van hun voorstel heb ik beslist om Cultuurconnect allereerst bijkomende tijd te geven tot uiterlijk 15 oktober – vandaag – om de conceptnota in te dienen. Cultuurconnect moest deze extra tijd gebruiken om enerzijds in overleg te gaan met de IT-leveranciers die hun ongenoegen over dit project geuit hadden en, indien nodig, de conceptnota bij te sturen.

Anderzijds moest Cultuurconnect met het Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV) zorgen voor afstemming van de conceptnota. Het AIV voert op dit moment immers een pre-analysetraject uit dat past in het traject voor de digitale transformatie van de cultuursector. Het doel van dit digitaal transformatietraject is enerzijds de ontzorging van de culturele actoren met betrekking tot de operationele dienstverleningsprocessen en anderzijds het bereiken van een breder publiek door middel van toegankelijke digitale culturele content. Ik vind het heel belangrijk om het concept van het Digitaal Podium maximaal af te stemmen op de doelstellingen en de principes van het traject voor de digitale transformatie. Dit moet ervoor zorgen dat een initiatief als het Digitaal Podium niet op zichzelf staat, maar een samenhangend onderdeel van het brede digitale culturele ecosysteem vormt. Het eerste gesprek tussen Cultuurconnect en het AIV heeft op 8 oktober 2020 plaatsgevonden.

Het overleg met enkele IT-leveranciers heeft op 28 september 2020 plaatsgevonden. Het gesprek met die leveranciers is constructief verlopen. Tijdens het gesprek hebben de aanwezige IT-leveranciers laten weten dat ze zich zeer betrokken voelen bij de sector van de cultuurhuizen. Vanuit die betrokkenheid wilden ze Cultuurconnect waarschuwen voor de risico's die een groot, allesomvattend project met zich kan meebrengen. Zij zien in de eerste versie van de conceptnota een aantal technisch zeer uitdagende elementen. Tegelijkertijd vrezen ze dat de afwachtende houding van de cultuurhuizen ten aanzien van het Digitaal Podium een afremmende factor voor de digitalisering van de sector kan betekenen. De leveranciers hebben beaamd dat de culturele sector nood heeft aan meer digitalisering en aan manieren om dit proces te versnellen. Ze beschouwen de eerste versie van de conceptnota voor de uitrol van een gedeelte digitale basisinfrastructuur echter als te ambitieus en marktversturend.

Voor Cultuurconnect staat de ontzorging van de cultuurhuizen centraal in de uitwerking van een oplossing. Het is daarbij belangrijk dat een vorm van schaalvergroting mogelijk is. Om aan de bezorgdheden en de bedenkingen van de leveranciers tegemoet te komen, heeft Cultuurconnect tijdens dit overleg voorgesteld het concept bij de aanvang terug te brengen tot een regionale schaal of tot een implementatie in clusters van gelijkaardig samenwerkende organisaties. Op termijn zouden een aantal van die clusters dan parallel naast elkaar kunnen worden opgezet. Op die manier zouden de verschillende clusters in de specifieke implementaties maatwerk kunnen krijgen. Hierdoor zouden alle marktspelers frequente en voldoende kansen krijgen en zou de concurrentie optimaal kunnen spelen.

Op 5 oktober 2020 zijn twee vertegenwoordigers van de IT-leveranciers die de open brief destijds hebben ondertekend op mijn kabinet ontvangen. Op 28 september 2020 hebben zij Cultuurconnect ontmoet en op 5 oktober 2020, een

week na de vergadering met Cultuurconnect, zijn ze bij ons ontvangen. De leveranciers hebben hun bezorgdheden ten aanzien van het project geuit, maar hebben tevens aangegeven dat ze bereid zijn ambitieuze en haalbare oplossingen te zoeken voor de vragen en noden die Cultuurconnect in de cultuursector heeft gedetecteerd. We hebben deze informatie uiteraard ten aanzien van Cultuurconnect ontsloten. Ik wil in dit verband nog twee zaken benadrukken.

Ten eerste is de protestbrief met betrekking tot het hele project ondertekend door elf IT-leveranciers, met name tien Belgische bedrijven en een Nederlands bedrijf. Ik wil benadrukken dat er wel meer dan elf spelers op de nationale en internationale markt zijn. De vraag is dan of zij geen bezwaren tegen dit hele project hebben.

Ten tweede zal op basis van de wet op de overheidsopdrachten voor dit dossier met openbare aanbestedingen moeten worden gewerkt. Cultuurconnect moet de wet op de overheidsopdrachten naleven, wat ook betekent dat Cultuurconnect zeer omzichtig moet omspringen met gesprekken met mogelijke leveranciers. Aangezien er voor alle mogelijke leveranciers een level playing field moet zijn, mag Cultuurconnect voorafgaandelijk aan een aanbesteding geen enkele partij preferentieel behandelen. Dit kan immers leiden tot betwistingen van aanbestedingen en mogelijk tot gerechtelijke procedures. Dat moeten we te allen tijde vermijden. Ik ga ervan uit dat het Vlaams Parlement ook deze mening is toegedaan.

Wat mijn mening over de conceptnota betreft, kan ik me enkel baseren op de conceptnota over het project Digitaal Podium die Cultuurconnect op 26 juni 2020 heeft ingediend. Daarin detecteert Cultuurconnect de reële noden in de sector, die duidelijk nood aan digitale ondersteuning heeft. Ik was toen van oordeel dat de conceptnota nog enige bijsturing en verfijning nodig had, onder meer op basis van de bezorgdheden die enkele IT-leveranciers hebben geuit.

Daarom heb ik, zoals net toegelicht, Cultuurconnect de tijd gegeven tot 15 oktober, vandaag dus. Daarop heb ik nog geen commentaar. Ik zou zelfs moeten nakijken of de nota al binnen is. Over die nieuwe conceptnota kan ik dus nog geen uitspraken doen.

Hoe zijn nu de plannen van Cultuurconnect in te passen in het relanceplan? Ik heb er daarnet al even over gesproken. Het is de ambitie van het relanceplan om de digitale transformatie aan te zwengelen. De actie die moet leiden tot een overkoepelend reservatie- en ticketingplatform voor de culturele sector dient aan deze transformatie bij te dragen. Dat is een element van die transformatie.

Om een maximale impact te hebben is het belangrijk dat deze opdracht verschillende organisaties in een netwerk verbindt. Ik denk aan culturele organisaties die zich toespitsen op het kenbaar maken van het culturele aanbod, actoren die zich met publieksonderzoek en participatie bezighouden, beleidsmonitoring, enzovoort. Processen van ticketing en reservatie moeten op deze doelstellingen afgestemd worden. Het is ook zinvol om in één beweging ook de toegankelijkheid van het digitale aanbod mee in beeld te brengen. De nood aan een weloverwogen aanpak hiervan is tijdens de recente coronaperiode gebleken. Daaraan wil ik nog toevoegen dat met deze oefening gekeken moet worden naar de bouwstenen die op Vlaams niveau ontwikkeld worden, zoals Mijn Burgerprofiel.

Kortom, binnen deze oefening zal het belangrijk zijn om het netwerk te activeren en de relevante organisaties te betrekken om dit netwerk uit te bouwen. Cultuurconnect zal hierin zeker een rol kunnen spelen op basis van de ervaringen die ze met Digitaal Podium opgedaan heeft, maar het is cruciaal dat ze samen met andere organisaties en instanties die aan dit project bouwen, zich inschrijft in een bredere Vlaamse informatie-architectuur, waar het AIV in the lead is. Dit element maakt dus deel uit van de digitale transformatie.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister-president, dank u wel voor het antwoord. Misschien toch eerst iets over de timing. Ik heb mijn vraag gesteld op 2 juli. U hebt nadien onmiddellijk overleg gehad met Cultuurconnect, heb ik begrepen, en dan hebt u hen extra tijd gegeven, tot 15 oktober, dat is vandaag. Dat konden wij natuurlijk niet weten. Daardoor is de vraag toch wel zeer actueel. Dat betekent dat er toch nog een en ander moest worden aangepast, als u hen drie maanden de tijd geeft. Maar dan vind ik het persoonlijk toch wel erg dat ze pas op 28 september met de bedrijven die die brief hadden opgesteld een overleg hebben gehad. Dat is toch een bedenking die ik mij maak, dat ze daar zo lang hebben over moeten doen.

Ik ben zeer tevreden dat u een paar keer het woord ontzorgen hebt gebruikt. Daar gaat het om: dat we de cultuurhuizen ontzorgen van al die digitale technische snuffjes, waar ze zich dan ook nog eens in moeten specialiseren als ze een goed platform willen voor hun ticketing. Ontzorgen is een mooi woord. Hopelijk wordt het in de conceptnota een sleutelwoord.

U had het over het bereiken van het bredere publiek via de digitale content. Daar vind ik het toch ook wel interessant wat Telenet deze week heeft aangekondigd: dat ze een 5 euroactie gaan doen voor een tienduizendtal gezinnen in armoede, die anders moeilijk een digitale connectie hebben. Misschien is het ook interessant dat Cultuurconnect met Telenet en andere providers samenzit om ervoor te zorgen dat wat wordt ontwikkeld voor iedereen bereikbaar wordt.

De essentiële vraag blijft. U hebt enerzijds gezegd dat u ervoor gaat zorgen dat er zaken kunnen worden ontwikkeld op regionale schaal, zodat verschillende spelers daaraan kunnen meewerken. Een regionale schaal of clusters van gelijkaardige huizen. Dat vond ik een heel goede insteek. Ook maatwerk is een woord dat wij heel graag horen. Anderzijds blijft het toch één platform waarvoor een aanbesteding zal gebeuren in samenwerking met het AIV, de andere dienst binnen de Vlaamse Gemeenschap die daar veel meer kaas van heeft gegeten. Het was mij nog niet zo duidelijk hoe dat zich allemaal tot elkaar verhoudt.

U hebt groot gelijk. We hebben gisteren nog een heel debat gehad over openbare aanbestedingen bij de VRT die serieus misgelopen zijn. We moeten opletten dat we hier absoluut niet in zo'n verhaal verzeild geraken. U hebt dus heel groot gelijk om daar ook voor te waarschuwen, wat niet belet dat er toch een gesprek geweest is – die brief was er en heeft onze aandacht opgeëist. Het is dan ook gekend. Maar het is zeker juist dat men daar voorzichtig in moet zijn. Ik hoop dat het ook allemaal goed genoteerd wordt zoals het hoort.

Mijn vraag is dus vooral: kunt u nog eens zeggen hoe het dan net gaat gaan? Of is dat nu nog te vroeg? Moeten we wachten op de nota van vandaag? Dan moeten we de vraag misschien opnieuw stellen of aan u vragen dat we de nota kunnen krijgen als die klaar is, om hier te bespreken. Voorzitter, we hebben natuurlijk een zeer drukke agenda, dat moet ook niet van vandaag op morgen, maar het zou goed zijn dat we die dan toch ter beschikking krijgen als die afgeklopt is door het kabinet van de minister-president.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Brouwers, ik zou natuurlijk ook kennis moeten nemen van de nieuwe conceptnota. Zoals ik het begrijp hebben we in Vlaanderen een architectuur voor onze informatica en we zijn recent overgegaan in een modus dat alle ontwikkeling van alle departementen zich in die architectuur moet inpassen, in de filosofie van 'comply or explain'. Dat wil zeggen: ofwel schraagt men zich in die architectuur in, wat eigenlijk het uitgangspunt is, maar als er zeer, zeer goede redenen zijn waarom een bepaalde ontwikkeling daar niet

in gesitueerd kan worden, is een uitzondering mogelijk. Maar het uitgangspunt is: allemaal in diezelfde architectuur.

Vroeger was dat één groot contract van Vlaanderen naar informatica en dan waren er drie of vier firma's die daarop konden antwoorden. Start-ups en scale-ups konden eventueel wel in deelfacetten ervan hun plaats vinden, maar omdat ze dat grote geheel niet konden aanbieden, vielen die uit de boot. Wij hebben dat nu op een andere manier gedaan. We hebben daar nu zes loten van gemaakt en firma's kunnen inschrijven op één tot zes loten. Dat geeft scale-ups en start-ups de mogelijkheid om te bieden op dat ene lot waarvoor zij heel goed geplaatst zijn. Hier zou het een beetje hetzelfde zijn. Een firma kan zeggen dat ze geweldig goed geplaatst is om voor kunstinstellingen een ticketingsysteem te ontwikkelen. Een andere kan zeggen dat ze heel goed geplaatst is om voor de socio-culturele verenigingen iets te doen. Het is dan heel belangrijk dat de informatie die vergaard wordt in die twee systemen op een gestandaardiseerde manier geopend kan worden voor geaggregeerde toestanden. Zo lees ik het. We gaan niet zeggen dat men één groot en alles omvattend systeem moet bouwen en dat het zus en zo geregeld moet zijn; we laten toe dat men een deelfacet voor zijn rekening neemt, maar dan moeten wel de data ontsloten kunnen worden om er daarna beleidsinformatie of zo uit te halen.

Laten we misschien de nota afwachten; ik heb er geen probleem mee dat die nota, in het kader van openbaarheid van bestuur, naar de commissie gaat.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Dank u wel voor het antwoord. We gaan dit toch nauwgezet moeten opvolgen, denk ik, als ik u hoor over grote architectuur binnen Vlaanderen enzovoort. Ik heb er vertrouwen in dat het goedkomt, maar ik zou toch willen vragen om die mensen van Cultuurconnect eens op het hart te drukken om veel sneller draagvlak te zoeken. We hebben hier vorige week nog de vraag gehad rond het e-boekenplatform, waar de auteurs ook niet zo goed gezind over waren; dat was ook onvoldoende doorgesproken.

Hier is er eigenlijk weer een punt, maar het gaat over iets anders natuurlijk. Ik denk dat men bij Cultuurconnect moet beseffen dat ze niet alleen op deze wereld zijn maar dat ze een draagvlak moeten zoeken voor alles wat ze ontwikkelen. Ik heb ook begrepen uit het antwoord op de vraag van 2 juli dat we geen enkel huis verplichten om mee te doen. Als die dan ook allemaal zeggen dat ze er niet mee kunnen werken en dat ze op zichzelf blijven werken, dan hebben we niets bereikt. Een draagvlak is zeer belangrijk in alles wat Cultuurconnect onderneemt. Ik zou willen vragen om die boodschap toch nog eens aan de mensen van Cultuurconnect over te maken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over schoolvoorstellingen in tijden van corona – 178 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, we hebben gisteren in het actualiteitsdebat heel uitgebreid gedebatteerd over de kleurcodes in het onderwijs en wat er wel en niet kan. De lijn was zeer duidelijk, we hopen

dat de scholen zo lang mogelijk open blijven en dat de leerlingen en leerkrachten in alle veiligheid naar school kunnen gaan. Het is dan misschien een beetje vreemd dat ik hier nu opnieuw die vraag stel naar de schoolvoorstellingen. Wel, ik denk dat dat nog altijd op een zeer veilige manier kan verlopen. Ik richt me tot u, minister-president, als minister van Cultuur omdat deze vraag niet alleen gaat over het belang van cultuur voor leerlingen maar ook voor de bredere jeugdtheater-sector, gaande van de huizen, de theatergezelschappen tot de boekingskantoren.

Tijdens de gedachtewisseling van 2 september heb ik daarover ook al vragen gesteld. Ik schetste hoe groot het probleem is, het gaat over ongeveer 7000 schoolvoorstellingen per jaar, zowel door gesubsidieerde gezelschappen in gesubsidieerde huizen als door niet-gesubsidieerde gezelschappen in gesubsidieerde huizen en gezelschappen die opvoeringen brengen op locatie in scholen of in theaters in privébeheer.

Net zoals de brede cultuur- en evenementensector, lijden ook gezelschappen die schoolvoorstellingen brengen zwaar onder de coronacrisis. We zijn enkele weken geleden met de commissie nog op bezoek geweest in Antwerpen bij De Studio en het Toneelhuis waar we met verschillende spelers uit het veld hebben kunnen praten en waar de impact van corona op het jeugdtheater ons heel duidelijk is geworden. Wat is het probleem? Middelbare scholen mogen geen buitenschoolse activiteiten houden, zoals naar het theater gaan, vanwege de gele kleurcode. Kleuter- en lagere scholen mogen nog wel dergelijke activiteiten doen, maar het wordt afgeraden door koepels of netten. Ik heb tijdens die gedachtewisseling verwezen naar de Antwerpse schepen van Onderwijs Jinnih Beels die het Stedelijk Onderwijs adviseerde om geen buitenschoolse activiteiten meer te doen voor het kleuter- en lager onderwijs. Ook in Vilvoorde heeft de burgemeester daartoe opgeroepen. We zien dat de lokale besturen soms nog strenger zijn dan de richtlijnen voorschrijven.

Hierdoor staat deze sector zwaar onder druk. Bij een theatertour brengt men ook avondvoorstellingen voor jongeren, maar het merendeel van die voorstellingen zijn voorstellingen voor scholen. Wanneer deze schoolvoorstellingen wegvallen, is het niet meer haalbaar voor die theatergezelschappen om die theatertour nog uit te voeren. Tot hier het aspect van het belang voor de sector zelf.

Natuurlijk zijn die schoolvoorstellingen ook belangrijk voor de ontwikkeling en cultuureducatie van onze schoolgaande kinderen en jongeren. Kennismaking met cultuur maakt een essentieel onderdeel uit van de opvoeding van jongeren. Die schooluitstappen naar theater en musea zijn voor heel veel leerlingen vaak de enige manier om in aanraking te komen met kunst en cultuur en te kunnen proeven van ons rijke culturele aanbod.

Daarom heb ik tijdens de gedachtewisseling twee voorstellen gelanceerd. De eerste was een oproep aan u, minister-president, om te bekijken of de uitkoopsommen bijvoorbeeld via het Noodfonds betaald kunnen worden zodat die huizen geen publieksdruk meer hebben, en dus toch de voorstellingen kunnen laten doorgaan en de theatergezelschappen betalen, maar dan uiteraard niet voor lege zalen. Hierdoor behouden de artiesten hun werk en overleven de theaters ondanks de lagere publieksaantallen.

Een tweede voorstel was om te onderzoeken of er ook steun kan worden gegeven aan de boekingskantoren voor het jeugdtheater. Ik had toen al geschetst dat zij enkel een commissie krijgen indien er een voorstelling plaatsvindt. Maar de voorbije maanden hebben zij heel hard moeten werken om verschillende voorstellingen om te boeken, vaak twee, drie, vier keer vooraleer de voorstelling effectief doorging. Zonder steun bestaat de kans dat ook zij overkop gaan.

Minister, u hebt toen op beide suggesties geantwoord dat u die wilde bekijken. Het lijkt mij dus tijd om te vragen naar een stand van zaken.

Ziet u mogelijkheden om, binnen het restbedrag van het noodfonds, de sector van kinder- en jeugdtheater te ondersteunen door de uitkoopsommen van schoolvoorstellingen te betalen indien er voorstellingen worden geannuleerd? Ik heb deze vraag ingediend vooraleer het duidelijk was dat die activiteitenpremie er kwam. Misschien kan er in die richting worden gekeken? Dat is mijn bijvraag: ziet u daarin mogelijkheden? Ik heb nog heel wat vragen over die activiteitenpremie. Maar ik heb daarover een vraag ingediend, dus we zullen daar volgende week in detail op kunnen ingaan.

Welke steun ziet u mogelijk voor de boekingskantoren van het jeugdtheater?

Hebt u dit probleem voor de sector en de leerlingen, alsook de vrees voor strengere regels door koepels, netten en lokale besturen aangekaart bij uw collega-minister van Onderwijs? Ik heb immers begrepen dat er een wekelijks overleg zou plaatsvinden tussen het kabinet Cultuur en het kabinet Onderwijs. Ik ben heel benieuwd wat u daarin hebt aangekaart en wat er daar eventueel als mogelijke oplossing uit de bus komt. Ik kijk alvast uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Van de Wauwer, mijn antwoord op uw eerste twee vragen moet u zien in de situatie waarin we ons vandaag bevinden. U weet dat er morgen Overlegcomité is en dat de cijfers snel de slechte richting uitgaan. Het antwoord dat ik u nu geef, is dus voor de toestand en de code op de barometer waarin we nu zijn. Als het Overlegcomité morgen maatregelen neemt, zou dit weleens in een andere context kunnen komen. Ik zegt u dit gewoon op voorhand.

De Vlaamse Regering heeft op 9 oktober een nieuwe steunmaatregel voor de cultuursector goedgekeurd, namelijk de culturele activiteitenpremie. Deze premie is een forfaitaire subsidie om publieke activiteiten in de Vlaamse culturele sector voor de periode 1 september 2020 tot 31 mei 2021 te stimuleren.

De premie kan worden gebruikt voor de organisatie of uitvoering van een culturele activiteit, of voor de terbeschikkingstelling van infrastructuur voor een culturele activiteit. Je kunt de premie in schijven van 2000 euro, met een maximum van 20.000 euro, ontvangen.

Rechtspersonen of eenmanszaken komen in aanmerking voor de culturele activiteitenpremie als ze aan de voorwaarden voldoen. De meeste spelers uit de kinder- en jeugdtheaters kunnen hierdoor de nodige financiële ondersteuning ontvangen.

Indien u meer info wenst over de culturele activiteitenpremie, kunt u die terugvinden op de website van het departement cultuur, onder de categorie noodfonds cultuur: <https://www.vlaanderen.be/cjm/cjm/cjm/cjm/cjm/cjm/nl/noodfonds-cultuur>.

Ook boekingskantoren kunnen een aanvraag indienen voor de culturele activiteitenpremie. Nogmaals: als het Overlegcomité morgen, gezien de evolutie van de epidemiologische situatie, drastische maatregelen neemt, moeten we deze antwoorden uiteraard in die context bekijken.

Is er al overleg geweest met het departement Onderwijs? Zowel ikzelf als mijn kabinet-medewerkers zijn hierover al langer in overleg met minister Weyts en zijn kabinet. Het onderwerp staat aan beide kanten hoog op de agenda. Ook gisterenavond heb ik de mogelijkheden besproken met minister Weyts. Jammer genoeg laat de huidige epidemiologische situatie het vandaag niet toe om schooluitstappen

naar theater of musea voor leerlingen uit het secundair onderwijs weer toe te laten. Ik zou zelfs zeggen: gezien de epidemiologische situatie is dat nog minder mogelijk dan ooit. In kleurcode geel mogen wel voorstellingen op school plaatsvinden, ook al geeft dat toch een andere beleving dan voorstellingen in het theater of een museumbezoek ter plaatse. Uiteraard besef ik heel goed dat het belangrijk is om hierover een perspectief te creëren, maar dat is heel, heel moeilijk gezien de huidige epidemiologische situatie.

We zitten volop in de opbouw naar verstrengde maatregelen. Ik zie voorlopig niet echt een window of opportunity voor versoepelingen. Zodra dat er wel is, zal ik de cultuuractiviteiten extra muros, natuurlijk in overleg met minister Weyts en de virologen, zo snel mogelijk weer toelaten. Gezien de evolutie van de epidemie, kan ik daar op dit moment weinig perspectief op bieden, wat ik erg betreurt.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Voor die sector is het perspectief heel belangrijk. Normaal gezien starten al die schoolvoorstellingen in oktober. De sector zit nu natuurlijk met een grote onwetendheid. De betrokkenen moeten beslissen welke plannen ze voor de komende maanden en het tweede semester zullen maken. Ze begrijpen dat alles veilig moet gebeuren en dat ze naar de cijfers moeten kijken, maar ze hopen, net als wij allemaal, dat er mogelijkheden zijn om te versoepelen en de activiteiten extra muros te laten doorgaan.

Ik denk ook dat dit op een veilige manier kan gebeuren. Het Overleg Kunsten-organisaties (oKo) heeft hierover gecommuniceerd en heeft lokale politici opgeroepen om, samen met de verantwoordelijken voor het onderwijs, duidelijk te communiceren over wat allemaal op een veilige manier mogelijk is. We zien dat lokaal beslissingen worden genomen die het zelfs voor lagere scholen alleen maar moeilijker maken om naar jeugdvoorstellingen te gaan. Ik vrees dat er nood is aan een signaal dat het op een veilige manier wel kan. Vaak wordt zonder voldoende overleg of onvoldoende op kennis gebaseerd een negatief advies gegeven, terwijl eigenlijk veel kan. Dat is hetzelfde. De voorstellingen kunnen doorgaan en de veiligheid van het publiek kan worden gegarandeerd.

Op basis van de sectorgids voor de professionele kunsten en de protocollen voor het onderwijs is zelfs een voorbeeld van een draaiboek voor schoolvoorstellingen opgemaakt. Dat verloopt dan volledig volgens de regels. Misschien is dat een voorbeeld dat wij ook mee kunnen uitdragen. We kunnen de lokale besturen en vooral de scholen erop wijzen dat het op een veilige manier kan. Het draaiboek is heel mooi opgebouwd. Er staat in hoe reservaties met een eenvoudig systeem kunnen. Er kan vooral worden gereserveerd en gemakkelijk worden geannuleerd, zodat enkel wordt betaald op basis van het aantal deelnemende leerlingen. Er is een zaalplan. Er zijn algemene veiligheidsmaatregelen en richtlijnen voor de beveiliging.

Minister-president, ik heb een bijkomende vraag. Hebt u weet van dit voorbeeld van een draaiboek? Kunt u dit ter sprake brengen tijdens het overleg tussen uw kabinet en het kabinet van de minister van Onderwijs?

Ik wil nog even terugkomen op de corona-activiteitenpremie. Er zijn mogelijkheden om boekingskantoren te ondersteunen in verband met de uitkoopsommen voor het jeugdtheater, waardoor de publieksdruk wegvalt. Ik wil dat debat hier niet volledig openen. Ik heb een heel uitgebreide vraag om uitleg ingediend om hier in detail op in te gaan. Ik kijk ernaar uit volgende week het debat over de corona-activiteitenpremie ten gronde te voeren.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik heb op dit ogenblik geen kennis van het draaiboek. Misschien is het bij de Cultuurcel toegekomen. Ik zal me bevragen. Iets in mij zegt dat we met betrekking tot evenementen en publieksactiviteiten morgen in een andere wereld wakker zullen worden. Ik hoop dat we dergelijke zaken binnen een paar weken opnieuw zullen kunnen bespreken, maar als ik de voorbereidingen voor de vergadering van het Overlegcomité op 16 oktober 2020 en de evolutie van de epidemiologische situatie zie, denk ik dat het van realisme getuigt te zeggen dat we op dat vlak morgen in een andere wereld zullen terechtkomen.

Maar ik zal zeker het draaiboek zien op te vragen om te bekijken in welke mate we dat kunnen implementeren als we weer over de piek heen zijn en de zaken opnieuw gunstiger evolueren.

Ondertussen krijg ik hier het bericht dat de Cel Cultuur het draaiboek effectief heeft.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Ik ben uiteraard ook bevreesd voor wat er allemaal gaat komen, en dat we morgen in een andere wereld wakker worden. Het is belangrijk dat we bekijken hoe we de sector van het jeugdtheater kunnen ondersteunen en door deze moeilijke periode kunnen krijgen. Ik hoop dat we de maatregelen die nodig zijn alleen maar moeten treffen om zo snel mogelijk terug naar een normale situatie te gaan. Het is belangrijk dat, als het zover is, die schoolvoorstellingen onmiddellijk opnieuw kunnen starten. Dat kan alleen maar als zij de ondersteuning krijgen, zodat zij niet allemaal kopje onder gaan.

Ik zal dit in de toekomst zeker blijven opvolgen. Maar ik kijk alvast uit naar de mogelijkheden die er zijn binnen die activiteiten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over een eengemaakt loket voor cultuurvragen en de samenwerking met de andere gemeenschappen – 194 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

Elisabeth Meuleman (Groen): Om de noden die de coronacrisis in de cultuursector veroorzaakte aan te pakken, werd op 14 juli van dit jaar tijdens een interministeriële conferentie (IMC) afgesproken om een werkgroep aan de slag te laten gaan met de ontwikkeling van een tweetalig eengemaakt loket voor Brusselse cultuurspelers en kunstenaars. Die toekomstige werkgroep heeft als opdracht om op basis van een nog af te spreken methode een overzicht op te stellen van de bestaande initiatieven. Daarnaast is het de bedoeling om in overleg met alle betrokken partijen langs Nederlandstalige en langs Franstalige kant de behoeften en de doelgroepen te bepalen, om uiteindelijk te komen tot een tweetalig eengemaakt loket waar Brusselse cultuurspelers informatie kunnen krijgen over subsidies, statuten, administratieve steun, enzovoort, wat zeker een meerwaarde zou zijn in deze moeilijke coronatijden.

In het Brussels Parlement werd hierover op 28 september een vraag gesteld aan minister-president Rudi Vervoort. Hij antwoordde daar: "Quoi qu'il en soit, l'axe de base est d'abord à construire avec la Fédération Wallonie-Bruxelles. Je n'ai pas ressenti la même préoccupation dans le chef de mon collègue néerlandophone. Nous verrons si nous pourrions le convaincre."

Dat was dus tot u gericht, minister-president. Hij voegde er ook nog aan toe dat u toch wel wat koudwatervrees hebt als het over Brusselse aangelegenheden gaat.

Wat is uw houding en wat is de stand van zaken in dit dossier? Wanneer is het overleg om die werkgroep op te starten gepland?

Welk standpunt neemt u in de IMC namens de Vlaamse Regering in? Waar ziet u kansen en/of hinderpalen in dit dossier?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Op de IMC Cultuur van 14 juli is inderdaad beslist een werkgroep op te richten om de scope te bepalen van een 'eengemaakt loket voor cultuurvragen' in Brussel. Het voorstel van een dergelijk loket is naar voren gebracht in de beleidsverklaring van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en van de Franse Gemeenschap. Tijdens de IMC is beslist dat de Franse Gemeenschap in the lead zou komen van dit project. Ik heb daar sindsdien niets meer van gehoord.

Welk standpunt neem ik in en welke kansen zien we? Ik heb ook gezegd in de IMC dat ik bereid ben om samen met de Franse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te bekijken wat de uiteindelijke concrete vragen of noden zijn, wie de doelgroep is en welke dienstverlening we gezamenlijk kunnen opnemen.

Ik begrijp uit de beleidsdocumenten en uit wat minister-president Vervoort antwoordt dat men langs Franstalige kant en langs de kant van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de dienstverlening van een cultuurbureau heel ruim opvat. Het spectrum gaat van informatieverstrekking op een website tot een fysiek bureau. Met andere woorden een echt loket met cultuurconsultants, waar cultuurmakers langs kunnen gaan voor vragen, begeleiding en zakelijke of juridische ondersteuning.

Zoals de vraagsteller ongetwijfeld weet, heeft Vlaanderen reeds verschillende instrumenten op dat vlak. Het departement heeft een subsidiewijzer, de steunpunten verstrekken informatie. Voor zakelijke en juridische ondersteuning van cultuurorganisaties en cultuurmakers bestaat sinds 2018 ook de organisatie Cultuurloket, eerst onder de naam van Kunstenloket – specifiek gericht op de kunstensector – nadien met een opdrachtverbreding uitgebreid tot de gehele cultuursector.

Ook kunstenorganisaties en cultuurorganisaties uit Brussel kunnen vanzelfsprekend aankloppen bij Cultuurloket, en de organisatie doet op dat vlak ook gerichte inspanningen.

Vanuit die vertrekbasis is de vraag wat een Brussels cultuurbureau verder kan toevoegen en welk model we daarin kiezen. Uiteraard wil ik meewerken aan kennisdeling en waar nodig betere informatieverstrekking, zodat cultuurmakers vlot hun weg vinden naar informatie over subsidiemogelijkheden, kunstenaarsstatuut enzovoort. Het lijkt me echter niet aangewezen een model uit te werken dat de facto, of op termijn, ertoe zou leiden dat de organisatie Cultuurloket enkel nog voor cultuurmakers uit het Vlaamse Gewest werkt en dat cultuurmakers op het grondgebied van Brussel bij een 'gewestelijk loket' zouden moeten aankloppen. Nog los van de vanzelfsprekende basisvoorwaarden zoals volstreekte en doorleefde tweetaligheid, bevoegdheden, informatiebeheer en zo meer, is het tegelijk een vraag van efficiënte inzet van middelen. Wij investeren in kennisopbouw van Cultuurloket. Het lijkt me minder wenselijk om apart, of fors, te gaan investeren in de uitbouw van een bureau met mensen en expertise, wat al aanwezig is bij de twee Gemeenschappen van dit land voor hun cultuursector.

Kortom, ik kijk uit naar de opstart van de werkgroep die de noden inventariseert, de scope van dienstverlening kan bepalen en het juiste samenwerkingsmodel

ervoor kiest. Ik betrek uiteraard Cultuurloket hierin, net als de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), omdat ook zij een heel aantal informatiekkanalen en instrumenten heeft op vlak van informatieverstrekking. Ik geef tot slot mee dat het samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap een platform biedt waarin we de krachten kunnen bundelen voor optimale informatieverstrekking.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dank u wel, minister-president. Ik begrijp dat u niet in de lead bent, dat u wel bereid bent om mee te werken, maar tot op zekere hoogte. Ik zou u toch willen vragen om voldoende voluntarisme aan de dag te leggen. Ik denk dat de Brusselse context toch wel vrij specifiek is. Ik begrijp uw aarzeling om geen dubbele zaken te organiseren, maar langs de andere kant heb je in Brussel toch zeker het culturele speelveld, die tweetaligheid en die unieke context, die wisselwerking en samenwerking die ook bijzonder interessant en verrijkend kan zijn, en die we moeten uitspelen. Ik denk dat de Brusselaars dat loket ook wel zien als een punt waar die uitwisseling en het leren van elkaar kan gebeuren, omdat alles rond Brussel daar dan samengebracht wordt. Ik zou u willen vragen om u niet te terughoudend op te stellen, maar begrip op te brengen voor die specifieke Brusselse context en te erkennen dat zoiets een meerwaarde kan zijn voor kunst en cultuur in Brussel. Op dit moment beantwoordt het ook aan een nood die er is, want we weten allemaal dat kunstenaars en de culturele sector het nu bijzonder moeilijk hebben. Met zo'n structurele oplossing zouden ze dus wel geholpen zijn, zeker in tijden van corona.

Als de vraag en het initiatief er dus komen, zou ik u echt met aandrang willen vragen om uw meest voluntaristische kant te laten zien. Dank u wel.

Minister-president Jan Jambon: Zoals altijd.

Elisabeth Meuleman (Groen): U mag mij dat nu officieel bevestigen voor het verslag, minister-president.

Minister-president Jan Jambon: Ik heb zojuist gezegd dat wij daar mogelijkheden zien; het is absoluut geen weigering. Ik heb ook gezegd dat we gaan meewerken. Maar om nu de draad tussen Cultuurloket en Brussel door te knippen, daar heb ik ook niet veel zin in. Cultuur is bij uitstek een gemeenschapsmaterie, dus ons territorium is daar Brussel inclusief. Ik wil daar inderdaad met een open geest naar kijken, ik zie daar ook voordelen, maar ik zie ook bedreiging en gevaren. Het zal een kwestie zijn van naar elkaar te luisteren en tot een gedragen iets te komen. Mij hoor je niet op voorhand zeggen dat we daar als een 'lame duck' aan tafel gaan zitten en we het allemaal boycotten, dat is mijn houding niet. Ik kan mij modellen indenken waar we elkaar kunnen vinden. Ik kan mij ook andere modellen indenken. Ik geef maar het meest extreme voorbeeld dat de link tussen Cultuurloket en Brussel doorgeknipt wordt; daar ga ik niet in mee. Welwillendheid dus, maar niet voor elk scenario. Ik denk dat dat de logica zelf is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de beeldmanipulatie door productiehuis Zodiak in het programma Huizenjagers op VIER – 3407 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): In het licht van de discussie die we gisteren hadden is dit iets kleiner maar toch belangrijk als we het hebben over het belang van mediawijsheid, namelijk beeldmanipulatie. In het realityprogramma Huizenjagers

op VIER, waar ik zelf ook fan van ben, nemen elke week drie makelaars het tegen elkaar op om het meest geschikte pand te vinden voor kandidaat-kopers. In de uitzending van 15 september was er een koppel dat wilde verhuizen omdat de vrouw stralingsgevoelig is. Op de beelden zie je het koppel aan de gevel van hun huis in Gentbrugge met op de achtergrond twee hoogspanningsmasten. Er kwamen op Twitter snel enkele reacties van buurtbewoners, want daar blijken helemaal geen stralingsmasten te staan. Producent Zodiak, die we allemaal kennen als het vroegere Kanakna, reageerde dat de zendmasten inderdaad in postproductie werden toegevoegd "om het verhaal te onderstrepen met een knipoog" en om "de kijker volledig onder te dompelen in het verhaal".

Dit is niet de eerste keer dat er beeldmanipulatie aan het licht komt want onmiddellijk daarna postte ook Chris Dusauchoit een verhaal over zijn programma Dieren in Nesten, ook door Kanakna gemaakt, waarbij een operatie van een schildpad volledig in scène werd gezet. Je wil de details echt niet kennen.

Het feit dat het productiehuis toegeeft dat het regelmatig beelden manipuleert en dat eigenlijk heel normaal vindt, wijst erop dat niet bij alle productiehuizen een even strikte deontologie wordt gevolgd als het gaat over waarheidsgetrouwe omgang met beelden.

Bij mijn weten is de VRT de enige zender die deontologische richtlijnen heeft voor de productiehuizen waar ze mee samenwerkt. Die zijn opgesteld in een programmacharter voor non-fictieprogramma's. Eerlijkheid en waarheidsgetrouwheid staan prominent in dat programmacharter. We weten dat Zodiak een grote toeleverancier is voor de VRT. Daarnaast werkt Zodiak ook voor VIER en VTM.

Minister, hebben we daar eigenlijk documentatie rond? Ik vermoed van niet maar misschien is er wel ergens een thesis of een onderzoek over hoe vaak manipulatie van beelden en dus eigenlijk misleiding van kijkers voorkomt in Vlaamse producties. Hoe staat u daartegenover? Bent u bereid om de private mediabedrijven aan te sporen om een deontologisch kader te ontwikkelen voor non-fictieprogramma's zoals dat al voor de VRT bestaat? Zo ja, welke stappen plant u hiertoe te ondernemen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Segers, ik dank u voor uw vraag. Ik wil eerst opmerken dat de aandachtige kijker toch wel had kunnen zien dat er een aantal knipperlichten moesten afgaan. Mevrouw Segers, ik wil u er trouwens even op wijzen dat het niet gaat over zendmasten of stralingsmasten, maar over hoogspanningsmasten. Maar de aandachtige kijker kon aan een aantal zaken dus zien dat het niet allemaal klopte.

De eerste pyloon bovenaan in beeld, boven de viaduct van de autosnelweg E17, lijkt te zweven. Het mastlichaam en de fundering ontbreken duidelijk op het beeld. Hoogspanningspylonen in de zeer nabije omgeving van de autosnelwegen worden steeds rood-wit geschilderd om duidelijk herkenbaar te zijn. En tot slot, de hoogspanningsmasten die zijn afgebeeld, worden voor grotere overspanningen gebruikt en bijgevolg, wegens hun nabijheid, zoals bij autosnelwegen, zoals in beeld te zien is, nooit in realiteit op die wijze.

Maar zeker in verband met dat laatste, mevrouw Segers, begrijp ik dat niet iedereen dat kan opmerken.

Ik ga vervolgens in uw op vraag. Wij hebben geen cijfers over beeldmanipulaties. Ik heb hierover mijn licht opgestoken bij de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) en ook zij hebben geen cijfers over het aantal en de frequentie van

dergelijke manipulaties. Onderzoeken ter zake zijn mij niet bekend. Het is misschien een interessant thesis- of masterproefonderwerp aan de universiteit.

We weten natuurlijk dat programma's niet steeds de volledige werkelijkheid weer-geven en dat er soms aan sfeersetting wordt gedaan. De vraag is dan natuurlijk wanneer er sprake is van sfeersetting en wanneer van effectieve beeldmanipulatie. Het is belangrijk dat het waarheidsgetrouwe beeld van het programma niet in het gedrang wordt gebracht. Dat is natuurlijk de verantwoordelijkheid van de omroep en het productiehuis. Ik zou het wel jammer vinden als we in deze commissie Media daarop in de toekomst nog moeten ingaan. Het is aan hen om dat te doen.

U hebt ook gepeild naar een deontologisch kader dat zou moeten worden ontwikkeld. Ik wens erop te wijzen dat dat deontologisch kader vandaag heel duidelijk al bestaat. Op 11 juni 2012 werd namelijk een programmacharter non-fictie ondertekend door de Vlaamse Onafhankelijke Televisie Producenten (VOTP), de Private Omroep Federatie (POF) en de VRT. Mevrouw Segers, u weet dat de VOTP de huidige Vlaamse Onafhankelijke Film & Televisie Producenten (VOFTP) is. De POF omvat onder meer SBS en DPG Media. Het charter bevat deontologische richtlijnen voor al wie meewerkt aan of beslist over de productie of uitzendingen van de non-fictieprogramma's. En specifiek met betrekking tot waarheid en verantwoording stelt het charter het volgende – ik citeer, omdat het belangrijk is in dit kader: "Realitytv en infotainmentprogramma's kunnen kiezen voor een bepaalde invalshoek of sfeer maar leggen de klemtoon op authenticiteit en realiteit. Realitytv en infotainmentprogramma's zijn zo correct mogelijk in hun diverse onderdelen. De mate van nauwkeurigheid kan variëren naargelang van het onderdeel van het programma, maar mag het waarheidsgetrouwe beeld van het programma niet in het gedrang brengen." Dat lijkt mij een helder kader. Ik vind het ook een goede zaak dat de sector dat zelf zo heeft gereguleerd. Het is ook aan hen om daarop toe te zien.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb er toch nog wat vragen bij.

Inderdaad, het zijn hoogspanningsmasten. U zegt dat de oplettende kijker dat toch maar allemaal moet hebben gezien. Maar als ik 's avonds heel laat en achterovergeleund naar een programma kijk, dan zal ik geen beeld stilleggen om te bekijken waar dat in elkaar is gezet. Dat valt op het eerste gezicht ook niet op. U zegt dat de kijker het maar moet zien. Mediawijsheid is een centraal element in uw beleid en we mogen ook mediawijsheid verwachten van mensen, maar we moeten hen daar wel bij helpen, hen de tools geven en ook verantwoordelijkheid geven aan de programmamakers.

Ik heb ook verwezen naar dat programmacharter van VOTP en VRT.

Minister, we zien natuurlijk dat die productiehuizen zowel voor de VRT als voor de private zenders werken. Als het in opdracht van een private zender gebeurt, springen ze blijkbaar vlotter om met de door u aangehaalde bepalingen om dat zo correct mogelijk en met een waarheidsgetrouw karakter in beeld te brengen. Die hoogspanningsmasten zijn niet waarheidsgetrouw. Aanvullend op uw terechte focus op mediawijsheid, zou ik graag zien dat u dit aan de zenders zou vragen. Ik vind dat Zodiak hier heel lacherig mee omgaat. Ze doen dat regelmatig. Ze gebruiken, bijvoorbeeld, leuke geluidjes van een landelijke omgeving. Veel mensen zijn zich daar niet van bewust. Ik denk dat SBS en alle andere private spelers waarvoor onze productiehuizen werken en waar ook de VRT mee samenwerkt hetzelfde kader moeten kunnen hanteren. Bent u het daarmee eens?

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Voorzitter, ik begrijp de vraag om uitleg natuurlijk. In dergelijke programma's mag niet worden gemanipuleerd. Dat kan natuurlijk wel in programma's als 'De Mol', waarin creatief wordt geknipt om mensen net op het verkeerde been te zetten, of in satirische programma's. De kijker weet dan ook dat hij bewust op het verkeerde been wordt gezet. Hier was de manipulatie duidelijk te zien. De beste manipulatie is natuurlijk de manipulatie die niet wordt opgemerkt. Daar moeten we op de deontologie rekenen.

Minister, hebt u contact opgenomen met de programmamakers? Wat was de reactie?

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, ik dank u voor het antwoord. Manipulatie komt in de media natuurlijk vrij veel voor. Dat geldt voor alle media. Ik moet eerlijk bekennen dat de foto's in mijn verkiezingscampagne ook niet altijd waarheidsgetrouw zijn en soms worden gemanipuleerd. Het hangt natuurlijk van het programmatype af wanneer het correct gebeurt en wanneer effectief met mensen wordt gespeeld om hen te manipuleren om bepaalde zaken te geloven. Het is een techniek waar we zeer voorzichtig mee moeten omspringen.

Er wordt gezegd dat de pers de vierde macht is en met macht komt een grote verantwoordelijkheid. Ik kijk dan ook vooral naar de deontologie van de programmamakers. Het is hun verantwoordelijkheid hier voorzichtig mee om te springen. We zitten hier op het punt dat de politiek niet alles kan regelen. We zitten aan de limieten van wat wij kunnen doen. Het is belangrijk dat we de mensen bewust en mediawijs maken, maar we moeten ook de programmamakers op hun verantwoordelijkheid wijzen.

Mevrouw Van Werde, ik sluit me aan bij uw vraag. Kunnen we de programmamakers blijven aanspreken in verband met hun verantwoordelijkheid en dan niet enkel in dit heel specifiek geval, waar nu toevallig een vraag om uitleg aan is gekoppeld?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Segers, mijn kleine interventie over de masten in het begin was, voor de duidelijkheid, een kleine kwinkslag. Ik bedoelde niet dat elke kijker dat zou moeten merken. Het was zeker zo niet bedoeld.

De oplettende kijker kon het gezien hebben, maar ik verwacht geenszins van alle Vlaamse kijkers dat ze het hebben gezien.

Uw bewering dat private spelers de regels minder goed naleven dan de openbare omroep kan ik niet bevestigen. Dat is een uitspraak voor uw rekening. Ik kan wel heel duidelijk zeggen dat het charter waarnaar ik heb verwezen, toepasselijk is op producties, ongeacht door wie ze besteld zijn, private spelers dan wel de openbare omroep. Het is effectief aan hen en aan de productiehuizen, los van wie de opdrachtgever is, om daarop toe te zien.

Ik zal niet ingaan op dat programma Huizenjagers. U weet dat zij af en toe ook een satirisch toontje hanteren. Zij moeten bekijken op welke wijze zij dat invullen. Ik kan bevestigen dat er een contact is geweest met SBS over deze kwestie. Ik kan daarover verder niets toevoegen. De minister van Media moet productiehuizen of private omroepen niet wijzen op al dan niet fouten. Dat is echt een fundamenteel punt. Ik voel mij slecht geplaatst om te zeggen dat een programma fout gemaakt is. Ik zal dat nooit doen en ik zal dat ook hier niet doen. Maar ik neem wel de zorg mee dat bij producties een deontologisch kader belangrijk is. Dat is een element

van zelfregulering. Door de bank genomen gebeurt dat op een correcte wijze, zonder mij uit te spreken over dit particuliere geval.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik apprecieer ten zeerste dat u contact hebt opgenomen met SBS om daarover met hen te spreken, ook al kunt u er de uitkomst niet van geven. Het is inderdaad belangrijk, zoals collega Coenegrachts ook zei, dat het een gedeelde verantwoordelijkheid is: van de burgers zelf, het middenveld, de overheid die aan mediawijsheid werkt, maar ook van programmamakers. Het is een goede zaak dat het charter tot stand is gekomen.

Ik heb niet gezegd dat het per se zo is dat private mediabedrijven daar altijd minder zorgvuldig mee zouden omgaan dan de VRT, die zelf ook die richtlijnen heeft. Ik heb niet gezegd dat het zo is omdat we inderdaad die cijfers niet hebben. Sowieso is het een goed idee voor een thesis. Dat neem ik ook mee. Misschien moeten we eens bekijken hoe de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) daar bij klachten meer op zou kunnen inzetten. Het gebeurt regelmatig, zoals collega Coenegrachts ook zei.

Dat charter is goed. Maar we moeten ook de private mediabedrijven aansporen om, als ze contracten afsluiten met productiehuisen, dat daarin mee op te nemen, zodat dat charter kan worden nageleefd. Diegene die het best en met het meeste gezag die mediabedrijven daartoe kan aansporen, dat bent u. U bent minister van Media, en niet alleen van de VRT.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over een integrale aanpak van cyberpesten – 3462 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik wil kort de historiek van mijn vraag geven. Ik stel deze vraag regelmatig. Ik heb ze eind vorig jaar ook al eens opnieuw aan minister Dalle gesteld omdat ik het zo'n belangrijke thematiek vind, die we onder de aandacht moeten houden. Ik had deze vraag oorspronkelijk ingediend bij de commissie Welzijn. De voorzitter heeft een heel onbetamelijke truc gedaan, waarop ik heb gereageerd. Mijn vraag werd afgewezen. Goed dat hij in deze commissie aan bod kan komen.

Cyberpesten is een problematiek die ons moet bezighouden omdat pesten op zich – en cyberpesten is nog indringender – een hoogst kwalijke problematiek is die, letterlijk, mensenlevens verwoest.

Hoe meer we in de media leven en digitaal leven, hoe belangrijker dat wordt. De problematiek is ook heel actueel, naar aanleiding van de zaak rond 'Eveline', waar een aantal BV's gepest werden. Sexting is één zaak – de minister heeft gezegd dat we het allemaal wel eens doen –, maar de secundaire sexting is echt een kwalijke problematiek. Dat mogen we niet tolereren. Dat is een grove vorm van pesten.

De problematiek blijft dus zeker heel belangrijk. Een op de tien Vlaamse jongeren zijn recent slachtoffer geweest, of dader – daar moeten we ook aandacht voor hebben – van online pesten. U hebt in een artikel ook geschreven dat het aan ieder van ons is om mensen die cyberpesten in de hand werken, streng te veroordelen.

Maar ik denk dat het nu wel echt tijd wordt. Ik zit nu het zesde jaar in dit parlement, en van in het begin ben ik met de problematiek bezig. Ik zie helaas veel te weinig vooruitgang, zeker en vast vanuit de coördinerende minister van Welzijn. Er is dringend nood aan een integraal en transversaal plan om cyberpesten aan te pakken. De experts vragen al jarenlang een Vlaams kenniscentrum voor cyberpesten om de problematiek in kaart te kunnen brengen en om tools aan te reiken om er komaf mee te maken.

Minister, u hebt het in de media al uitvoerig gedaan, dus u hoeft niet alles te herhalen, maar hoe evalueert u het nieuws dat Vlaamse BV's slachtoffer werden van secundaire sexting en het debat dat zich vooral daarna heeft afgespeeld in Vlaanderen over sexting, over de nood aan mediawijsheid en over cyberpesten? Ik heb ook heel veel 'victim blaming' zien passeren.

Welke initiatieven en acties hebt u sinds het begin van de legislatuur ondernomen binnen uw bevoegdheden om cyberpesten aan te pakken? Wat zijn de plannen voor de toekomstige tijd?

Bent u ook bereid om uw collega, de minister van Welzijn, die coördinerend minister is met betrekking tot pesten, te vragen om werk te maken van een integraal en transversaal plan om cyberpesten aan te pakken?

En de meest concrete vraag: bent u bereid om met de Vlaamse Regering een Vlaams onafhankelijk kenniscentrum voor cyberpesten en pesten op te richten?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Misschien eerst even heel kort ingaan op het actueel dossier van enkele weken terug: de BV's. Voor alle duidelijkheid, als ik heb gezegd dat het elk van ons kan overkomen, dan doelde ik daarmee op het feit dat privacy-gevoelige elementen – gegevens, foto's, video's – gedeeld worden, en dat dat in een aantal gevallen strafbaar is. Ik heb daar dus op gewezen. Of men dit soort beelden doorstuurt, daar zal ik mij niet over uitspreken. Het is wel een problematiek die heel erg vaak voorkomt. Sexting is ook veel breder dan gewoon naaktfoto's, het kan ook gewoon een uitdagende pose zijn. Heel wat jonge mensen, ook zelfs kinderen, doen dat. Je kunt dan zeggen dat dat niet mag. Misschien is het inderdaad soms beter om dat niet te doen, maar het is een realiteit van vele jonge mensen dat het digitale, dat sociale media ook deel uitmaken van hun leefwereld en dat zij dat dus ook op bepaalde manieren doen. Dan is het natuurlijk zaak om hen daar ook in te ondersteunen zodat ze dat op een juiste manier doen, dat ze daar geen domme dingen doen, dat ze bijvoorbeeld niet herkenbaar zijn wanneer ze iets sturen, dat ze juiste afspraken maken met degene naar wie ze zo'n foto sturen. Dat zijn allemaal zaken die in het mediawijsheidsbeleid aan bod komen.

Alles wijst op het belang van een maatschappelijk debat over het delen van seksueel getinte beelden via sociale media. Dit keer ging het over bekende personen, maar in het verleden en in de toekomst zal het ook gaan over heel wat anderen. Er zijn heel veel onbekende personen die de media niet halen. De rode draad is steeds dezelfde wanneer zulke beelden gedeeld worden: verdriet, angst, schaamte, en levens kunnen zelfs worden verwoest. Ik heb verwezen naar een meisje uit Charleroi dat zich op die wijze zelfs van het leven benomen heeft na een problematiek van het delen van bepaalde foto's.

Ik weet dat men daar soms lacherig over doet, maar het is niet zomaar onschuldig. Dat wijst erop dat we dat zeker bespreekbaar moeten maken, op school, thuis, op het werk, via de media en ook hier in de commissie.

Mediawijsheid is effectief een belangrijke sleutel om sexting binnen zijn juiste context te plaatsen. Iedere burger in onze samenleving moet natuurlijk over de

nodige vaardigheden beschikken om op een actieve, bewuste en kritische manier met digitale en sociale media om te gaan. Online pestgedrag, stalking en sextortion moeten worden aangepakt door verder in te zetten op kennisopbouw en het ontwikkelen en verspreiden van tools, methodieken, vorming enzovoort, zowel naar scholen maar ook naar ouders, kinderen en jongeren, en trouwens ook breder, want heel de bevolking is daarbij gebaat. Dat hebben we in het recente geval ook gezien – dat waren geen jonge mensen natuurlijk.

Als minister zet ik mijn schouders ten volle onder het verder uitbouwen van proactieve en toekomstgerichte mediawijsheid. Dat is een van de kernelementen van mijn beleid in Media maar ook in Jeugd. U weet dat het voorkomen en aanpakken van pesten en cyberpesten al een tijd een belangrijke plaats inneemt in het jeugd- en mediabeleid. Heel wat organisaties die door ons ondersteund worden, bouwden de voorgaande jaren relevante expertise op. Ik denk hierbij expliciet aan organisaties zoals het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid, Tumult, Pimento, Mediaraven, Awel en het jongereninformatieplatform WAT WAT. Die opgedane kennis wordt effectief omgezet in informatie, tools, opleidingen, vormingen, onderzoeksrapporten, publicaties, workshops en dergelijke meer. Dat wordt ter beschikking gesteld en aangepast aan het doelpubliek, waaronder jongeren en kinderen zelf, ouders, leerkrachten en jeugdwerkers.

Wij hebben recent twee belangrijke hervormingen doorgevoerd in het jeugdwerk. Ten eerste hebben we recent het kadervormingstraject gewijzigd dat jongeren volgen om een attest van animator in het jeugdwerk te halen. Een van die wijzigingen heeft betrekking op de competenties die een animator moet verwerven. Bij de competentie over het waarborgen van de emotionele en fysieke veiligheid en integriteit van kinderen en jongeren, hebben we een indicator toegevoegd die luidt als volgt: "Je laat jongeren bewust omgaan met het gebruik en het delen van fotomateriaal." Herinner u de Panoreportage over foto's van de jeugdbewegingen die gedeeld werden en in pedoseksuele netwerken terechtkwamen. Dit wordt nu ook meegenomen in het kadervormingstraject van de begeleiders en de vrijwilligers die actief zijn in het jeugdwerk.

Een tweede belangrijke hervorming is dat we het voeren van een integriteitsbeleid als een bijkomende erkenningsvoorwaarde voor jeugdverenigingen hebben ingevoegd. Deze verenigingen hebben al sinds 2018 een integriteitsbeleid ontwikkeld en aanspreekpunten aangeduid op basis van de afgelopen subsidieovereenkomst, maar we hebben nu ook de regelgeving aangepast om dat integriteitsbeleid in de erkenningsvoorwaarden mee te nemen. We gaan daar trouwens binnenkort beslissingen nemen over de erkenningen van het landelijke jeugthuizen, toch ook niet onbelangrijk.

Daarnaast is Tumult de jeugdwerkorganisatie die het Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten ondersteunt. In het kader van de Week tegen Pesten, die in februari plaatsvond, heb ik initiatieven bezocht. Ik was onder de indruk van de impact van sommige heel concrete projecten.

U weet dat er in het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) bijzondere aandacht is voor de aanpak van pesten en cyberpesten, zowel in het kader van de prioriteit 'welbevinden en positieve identiteitsontwikkeling', de eerste prioriteit in het JKP, als in de prioriteit 'mediawijsheid', de vijfde prioriteit. U weet dat dat plan al is goedgekeurd op de ministerraad van 25 september, en op 1 oktober werd het plan bezorgd aan jullie en uiteraard ook aan de kinderrechtencommissaris.

Een aantal acties richten zich op een transversale aanpak van grensoverschrijdend gedrag, een integraal integriteitsbeleid en een online bescherming en versterking van de integriteit. Het spreekt voor zich dat dat in nauw overleg verloopt met onder meer minister Beke.

Mevrouw Segers, u hebt ook een heel precieze vraag gesteld. U vraagt namelijk om een apart Vlaams kenniscentrum voor pesten op te richten. Ik ben geen voorstander van het oprichten van nieuwe structuren. Dit is zelden de juiste reactie op nieuwe maatschappelijke problemen.

Bovendien zijn er ook dikwijls goed werkende organisaties die we beter kunnen versterken dan er nieuwe op te richten vanuit de overheid. Dit is misschien ook wel een ideologisch verschil met uw fractie.

Na overleg met experts, waaronder het Netwerk Kies Kleur tegen Pesten, die ik persoonlijk heb ontmoet, werd ervoor gekozen om over te gaan tot de uitbouw van een platform rond pesten en cyberpesten. Dit platform combineert verschillende functies, waaronder informatie, sensibilisering, hulpverlening en onderzoek. Het werkt praktijkondersteunend en beleidsadviserend. Het platform is toegankelijk voor verscheidene doelgroepen, waaronder kinderen en jongeren, ouders en begeleiders.

Nu het JKP is aangenomen, wordt ook gestart met het personaliseren van dit platform. Dit zal zeker helpen om vooral ook de bestaande initiatieven te versterken en een acceleratie te doen in de initiatieven die we hebben om die serieuze aanpak van pesten, en in het bijzonder cyberpesten, mogelijk te maken in samenwerking met diverse collega's, bijvoorbeeld rond onderwijs, welzijn, sport. Het kan op verschillende domeinen relevant zijn.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. We kunnen de problematiek echt niet onderschatten, en dat doet u ook niet. Echt waar, het staat buiten twijfel dat u als verantwoordelijke minister voor media en jeugd binnen de Vlaamse Regering diegene bent die de problematiek naar zich toe trekt en ook daadkracht toont.

Alle lof voor wat u, vooral binnen het beleidsdomein Jeugd, hebt gedaan om pesten zo dicht en zo goed mogelijk aan te pakken. En ook alle lof omdat u als minister van Media zo hard inzet op het belang van mediawijsheid en de rol van Mediawijs daarbinnen. Ik ben eens gaan kijken op de site van Mediawijs. Alle acties die Mediawijs heeft gedaan rond cyberpesten, dateren al van een paar jaar geleden. Dat zou dus toch eens moeten worden geactualiseerd.

Maar alle lof daarvoor. En daarom was ik blij dat ik de vraag aan u kon stellen, omdat ik eigenlijk wel op u reken om de minister tegen pesten te worden in deze regering, en ook om aan de mouw te trekken van diegene dit het zou moeten coördineren, de minister van Welzijn.

U begon met een verwijzing naar de zaak van de BV's en Eveline. Dat heeft enorm veel losgemaakt. Het is niet zo dat de lijnen van Tele-Onthaal roodgloeiend stonden, maar op het moment dat dat werd bekendgemaakt, kwamen er toch zeker dertig oproepen binnen van slachtoffers van sexting en wraakporno. Ook Child Focus wees op de problematiek. Zoals u aangaf, zijn er heel veel gevoelens van schuld – 'het is mijn eigen schuld' – en schaamte. In dat opzicht, als die bijzonder kwalijke zaak al één ding heeft opgeleverd, is het toch dat het een trigger is geweest voor mensen om naar buiten te komen met hun verhaal. Dit is volgens mij dus een momentum waarop we dat moeten vastpakken.

Maar wat mij wel triest stemt, is dat u, zoals uw voorganger, aangeeft geen voorstander te zijn van een expertisecentrum. De problematiek is volgens mij dermate groot, zowel onder jongeren als onder volwassenen – want onder volwassenen blijft die thematiek absoluut onderbelicht – dat het echt krachtig en gecentraliseerd moet worden aangepakt. We hebben dat nodig. Experts, onder

andere Heidi Vandebosch, vragen dat al tien jaar. We hebben dat vooral nodig om alle federale aspecten waarop die problematiek betrekking heeft, voor te bereiden.

Minister, bent u bereid om ook met uw federale collega's te bekijken hoe daaraan kan worden gewerkt?

De voorzitter: Mevrouw Segers, kunt u afronden?

Katia Segers (sp.a): Een, een kader creëren rond ethische hacking. Twee, het sensibiliseren van politie. Want al te vaak worden klachten over pesten door de politie naast zich neergelegd. Er zijn ongelooflijk veel ethische aspecten. Ik heb die allemaal in mijn voorstel van resolutie gegoten, die ik al twee keer heb ingediend en die al twee keer is weggestemd. Ik zou graag hebben dat we die nu eens behandelen.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Mevrouw Segers, ik ben het ermee eens dat het hoog-nodig is dat het cyberpesten serieus wordt opgepikt. Deze vraag om uitleg zou eigenlijk erg goed passen in de commissie Welzijn, waar de coördinerend minister voor pesten, de minister van Welzijn, dan meer acties zou kunnen ondernemen.

Minister, die aanpak van het probleem is belangrijker dan het opzetten van een bijkomende organisatie. Ik steun uw stelling dat de versterking van de goedwerkende bestaande organisaties belangrijk is. Jongeren kunnen terecht bij 1712, bij Awel en bij het jongerenadviescentrum (JAC). Naar aanleiding van het reeds besproken sextingschandaal heeft WAT WAT een campagne ten aanzien van jongeren gelanceerd. U hebt gesteld dat we dergelijke organisaties en het bestaand platform beter zouden versterken. Plant u in dit verband nog initiatieven?

Daarnaast is het heel belangrijk dat mensen nu het gevoel hebben dat de daders enkel zijn gezocht omdat het om bekende Vlamingen ging. Ondertussen is uitgekomen dat die daders al eerder feiten hebben gepleegd die zijn aangegeven. Als we naar de klachten over seksuele intimidatie kijken, zien we daar een soortgelijk gegeven. In eerste instantie zijn de klachten weggelachen.

Meer dan een luisterend oor, hebben de slachtoffers zeker ruggensteun nodig. De beelden moeten offline worden gehaald. De daders moeten worden gevat en moeten kunnen worden gestraft. Dat is de taak van de federale minister van Justitie en niet van u. Het gaat om feiten die online gebeuren. Media, en dus ook sociale media, behoren wel tot uw bevoegdheid. Mag ik u dan ook vragen met de bevoegde federale minister te bespreken dat dergelijke zaken serieus moeten worden aangepakt, zodat we hier komaf mee kunnen maken?

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik wil mijn steun uitdrukken voor uw standpunt geen apart kenniscentrum hiervoor te zullen oprichten. Ik denk dat investeringen in de bestaande structuren veel nuttiger kunnen zijn. Er is daar al expertise, en een apart centrum zou dit weer te veel in een hokje steken. Dat zou het transversale dat deze problematiek nodig heeft, net in de weg staan. We werken beter met wie nu al op het terrein actief is.

Ook de samenwerking met de beleidsdomeinen Welzijn en Onderwijs is zeer nodig. Mijn bedenking is dat het bijna gemakkelijker is jongeren langs de scholen en sommige internetplatformen te bereiken. Mijns inziens blijft de blinde vlek de volwassenen. Hebt u er zicht op wat concreet kan gebeuren ten aanzien van die doelgroep die niet in de digitale wereld is opgegroeid en die op een of andere

manier misschien nog kwetsbaarder of gevoeliger is, maar in verband met dit aspect moeilijker te bereiken is. Het interesseert me wel wat zou kunnen gebeuren om net hen specifiek aan te spreken.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, ik wil me kort aansluiten bij deze vraag om uitleg over de bestaande noodzaak om hier voldoende aandacht aan te geven en dit op alle mogelijke manieren te bestrijden. Ik denk dat er in deze commissie grote eensgezindheid daarover is.

Minister, ik weet dat u deze zaak ter harte wilt nemen. U hebt dat uitgesproken naar aanleiding van uw beleidsnota en van het Vlaams jeugd- en kinderrechten-beleidsplan (JKP). Wat jongeren betreft, wilt u hier duidelijk gericht werk van maken. Ook met betrekking tot de doelstellingen inzake mediawijsheid hebt u heel duidelijk gezegd dat dit een zaak van ons allemaal is en dat de samenwerking met alle actoren die op het terrein actief zijn en die de doelgroepen op een of andere manier kunnen bereiken, noodzakelijk is. We kunnen vaststellen dat er al heel wat acties zijn. Heel wat organisaties zijn hiermee bezig. Als ik zie hoe die organisaties met elkaar interfereren, denk ik dat we op de juiste weg zitten om een gezamenlijke aanpak uit te bouwen.

Maar anderzijds moeten we ook vaststellen dat de weg nog lang is, dat er nog een grote uitdaging voor ons ligt. We moeten dat op alle mogelijke manieren, waar het mogelijk is, kracht bijzetten.

Waar ik het, collega Segers, niet mee eens ben, net als de twee vorige sprekers, is dat wij naar een aparte nieuwe structuur moeten gaan. Overigens, minister, bedankt om deze mening ook te volgen of uit te rollen. Waarom niet? Er zijn twee tegenstrijdigheden. We vragen net een inclusief beleid en omgekeerd gaan we weer een aparte structuur opbouwen. Dat lijkt mij, in dezelfde vraagstelling, tegenstrijdig. We hebben vandaag een kenniscentrum Mediawijsheid. Daar zit in het cyberpestendossier ook al heel veel kennis samen. Het is nu net een noodzaak om bruggen te bouwen naar alle actoren die vandaag al actief zijn op het terrein. Als we nog eens aparte structuren opbouwen, zullen er ook extra kosten zijn. En je gaat iets apart opbouwen waarmee mensen die in een probleemsituatie zitten, geen vertrouwensrelatie hebben. Wie in een probleemsituatie zit, gaat eerst naar organisaties waarvan hij al enige kennis heeft en waarin hij vertrouwen heeft. We hebben er alle baat bij om de organisaties die vandaag actief zijn in het veld, te versterken en zo die kennisdeling te bevorderen. Dat is beter dan daar nog eens een aparte organisatie naast te zetten.

Ja, ik ben ook overtuigd. Dank u, minister, om in al uw actieplannen handvatten te plaatsen en ze zo ook effectief handen en voeten te geven om er meer aandacht voor te hebben in diverse doelgroepen – maar dan graag met structuren die we vandaag hebben, om zo hen ook te versterken.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Voorzitter en collega's, dank u wel voor de verdere vragen en bedenkingen.

Er is hier discussie over of dat een platform moet zijn, zoals wij hebben beslist in het kader van het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP), of een nieuw op te richten kenniscentrum. Het is, zoals gezegd, onze overtuiging dat we het best de bestaande actoren versterken en samenbrengen, focussen op het transversale karakter van hun acties, en die in verbinding brengen. Dat platform lijkt ons daar het best voor geplaatst. We worden daar trouwens ook in gesteund door heel wat actoren. We zijn daarover ook in overleg met de kinderrechtencommissaris. Ik

weet niet wie nog vragende partij is om zo'n nieuwe structuur op te richten. Het is in elk geval niet onze overtuiging dat we dat moeten doen.

Tegelijk: what's in a name? We nemen een initiatief. Er zal een platform zijn. Ik ben ervan overtuigd dat het goed zal werken.

Mevrouw Segers, ik heb niet goed begrepen wat in uw vraag over ethisch hacken de link is met pesten. Dat kunt u misschien nog verduidelijken.

Meerdere collega's hebben verwezen naar de federale verantwoordelijkheden. Dat is ook juist. Zowel justitie als politie kunnen een rol spelen in bepaalde gevallen van pesten en cyberpesten. Ik weet niet of de term pesten of cyberpesten van toepassing is op het geval van de BV's. Dat gaat over het illegaal delen van bepaalde content, van bepaalde beelden. Daar hebben natuurlijk politie, parket en justitie een belangrijke rol, en ze hebben die tot hiertoe op het eerste gezicht zeer correct gespeeld, want men heeft al heel wat gevonden.

Pesten en cyberpesten zijn natuurlijk een veel breder fenomeen dan alleen maar een zaak voor politie en justitie. Soms, in extreme gevallen, kan het gaan over slagen en verwondingen, kan het gaan over allerlei zaken – denk aan het voorval in Puurs, recent. Maar in de meeste gevallen is het geen zaak van politie en justitie. Dan is het een zaak van scholen, van kinderen, van jongeren, van ouders. Dan moet dat op die manier aangepakt worden. In de meerderheid van de gevallen is dat het geval. Ik zou ook justitie en politie daar een rol in geven, namelijk als sluitstuk van een bepaald beleid, en ik denk dat men dat vandaag ook doet.

Maar in hoofdzaak zitten de zorgen elders. Pesten is een zeer wijdverspreid fenomeen dat in de meeste gevallen niet in de strafrechtelijke sfeer zit, maar daarom niet minder ernstig is.

Collega Coenegrachts heeft terecht ook gewezen op de problematiek van de volwassenen. Het recente geval heeft dat aangetoond. Veel van de initiatieven en de ondersteuning die we hebben, richt zich uiteraard niet uitsluitend tot kinderen en jongeren. Kenniscentrum Mediawijsheid heeft bijvoorbeeld een veel bredere aanpak en is gericht op alle Vlamingen. Ik denk dat er aan wat de afgelopen weken gebeurd is – dat is trouwens ook de reden waarom ik enkele weken terug daarover een kleine opinie geschreven heb – heel veel aandacht besteed is en dat is een goede zaak, niet omdat het BV's zijn of omdat de personen interessant zijn, maar wel omdat het thema belangrijk is. Ik ben er eigenlijk van overtuigd dat de Vlamingen zich vandaag veel beter bewust zijn van de risico's verbonden aan het versturen van bepaald beeldmateriaal dan enkele maanden terug. Ik kan dus de sensibilisering daarrond en dat publieke debat alleen maar aanmoedigen. We moeten daarbij niet alleen aandacht hebben voor kinderen en jongeren, maar zeker ook voor de volledige bevolking.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik heb nog veel te zeggen, ik ga het zo rap mogelijk proberen te doen.

Eerst en vooral dank aan de collega's om samen met mij te beklemtonen en te bevestigen hoe belangrijk de problematiek is.

We moeten ook met z'n allen constateren dat we, ondanks alle bestaande initiatieven, heel weinig vooruitgang boeken. Ik ga niet zeggen dat het dweilen met de kraan open is, want in het laatste rapport is er wel een klein beetje vooruitgang. Maar het pesten is bijlange nog niet de wereld uit. Pesten is ook geen nieuw fenomeen, minister. Het is een fenomeen dat al heel lang bestaat, het is des

mensen, de lelijkste kant van mensen. Het heeft alleen door cyberpesten nieuwe dimensies gekregen die ook nieuwe uitdagingen vergen. Daarom moeten we echt nadenken over hoe we dit allemaal samen kunnen aanpakken.

Het platform waarnaar u verwijst, is uiteraard een goede zaak. Maar toch blijf ik ervan overtuigd dat we een plek nodig hebben waar er gewerkt kan worden, waar er gezorgd kan worden dat de problematiek gemonitord wordt, want behalve enkele doctoraten, vooral aan de Universiteit Antwerpen – onder professor Heidi Vandebosch is er daar een grote traditie rond ontstaan –, is die systematiek er niet. We monitoren eigenlijk niet systematisch de problematiek.

Wat de tools ontwikkelen betreft, is er uiteraard Mediawijsheid. Maar er is ook de noodzaak om een breed beleid te ontwikkelen, want het gaat over kinderen én over volwassenen. Ook de link naar het werkveld is dus essentieel, en ook de link naar wat het federale kan doen.

Wat ik bedoelde met ethisch hacken: de meeste cyberpesters werken allemaal vanuit de anonimiteit, zoals 'Eveline', en de socialemediabedrijven nemen veel te weinig hun verantwoordelijkheid op om die te ontmaskeren. Als je een legaal kader zou kunnen creëren rond ethisch hacken, zou dat alvast kunnen helpen. Maar ook federaal moet er afgestemd worden met het Centrum voor Cybersecurity bijvoorbeeld. Bij de politiediensten – collega Perdaens gaf het ook aan – gebeurt er te weinig. Het is pas als er BV's bij betrokken zijn dat er ineens vooruitgang geboekt wordt, zo lijkt het toch voor de mensen. Maar ook de dialoog met de socialemediabedrijven om er werk van te maken, om het melden van cyberpesten laagdrempelig te maken, om actief op te treden door 'ghost accounts' te schrappen: er ligt zoveel werk op de planken. Het zou echt geen luxe zijn om zo'n platform of centrum of wat dan ook te hebben.

Lieve collega's, mijn nieuw voorstel van resolutie – ik heb het geactualiseerd – is klaar; wij gaan het nu indienen. Ik hoop dan dat we het dit keer niet onmiddellijk gaan wegstemmen in deze commissie, maar er echt mee aan de slag gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de mogelijkheden voor lokale radio's om uit te zenden via DAB+ – 135 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, het dossier van de digitalisering van de radiosector kwam al vaak aan bod in de Mediacommissie, onder andere over de metingen van digitaal radioluisteren, de technische en sensibiliserende acties van de stuurgroep en vooral de mogelijkheden voor de lokale radio's om ook te kunnen uitzenden via DAB+, waar vraag naar is.

Dat is een terechte vraag vanuit de sector en kan op brede politieke steun rekenen, maar ze botst blijkbaar nog altijd op technische problemen. In antwoord op parlementaire vragen verduidelijkte u dat u zou onderzoeken of er een oplossing gevonden kan worden voor het dossier van de zogenaamde mux 10 die contractueel tot en met 2024 aan Norkring is toegewezen. De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) ontving hierover echter in februari 2019 een klacht van Broadcast Technology & Development B.V. De klacht heeft betrekking op het feit dat Norkring dat niet tijdig in gebruik heeft genomen voor digitale televisie-uitzendingen van pakket 7, bestaande uit frequentiekanaal 10. Dat is allemaal heel

technisch. Norkring heeft tot 2024 een bepaalde mux toegewezen gekregen maar gebruikt die niet voor tv. Dat is het deel van de licentie voor het aanbieden van een televisieomroepnetwerk, maar kan ook worden gebruikt voor radio.

De algemene kamer van de VRM heeft de klacht ontvankelijk en gegrond verklaard want er werd een inbreuk vastgesteld op een aantal artikelen van het Media-decreet. Norkring werd in gebreke gesteld en opgedragen om de toestand te regulariseren. Tegen uiterlijk 30 september 2019 moest Norkring aan alle voor-schriften voldoen. In het kader van de opvolging van deze beslissing heeft de onderzoekscel van de VRM een rapport voorgelegd aan de algemene kamer. Op basis van dit rapport, een controlebezoek ter plaatse en de repliek van Norkring, heeft de algemene kamer van de VRM bepaald dat de toestand uiterlijk op 31 juli 2020 geregulariseerd moet zijn.

Minister, ik vraag naar de stand van zaken in die procedure en de stand van zaken van het door u aangekondigde onderzoek om dat frequentiekanaal in de toekomst eventueel te gebruiken voor digitale radio-uitzendingen.

Ik had nog een andere schriftelijke vraag gesteld over de deelname van de lokale radio's aan de stuurgroep digitale radio. Daarop hebt u geantwoord dat er recent overleg was geweest tussen enkele vertegenwoordigers van de Vlaamse Regionale Radio Omroepen (VRRO), een feitelijke belangenvereniging van een dertigtal onafhankelijke lokale radio's, met uw kabinet, de administratie en de stuurgroep digitale radio bij monde van de voorzitter, mevrouw Jacqueline Bierhorst. Er worden nieuwe stuurgroepvergaderingen gepland na het zomerreces, meldde u toen. De eerstvolgende vergadering zou op 16 september 2020 zijn. Er zou hoogstwaarschijnlijk dit jaar ook nog een vergadering komen van de uitgebreide stuurgroep, maar daarvoor moest nog een datum bepaald worden. Ook hierover heb ik enkele vragen.

Welke afspraken werden er gemaakt tijdens het overleg van de vertegenwoordigers van VRRO, uw kabinet, de administratie en de voorzitter van de stuurgroep digitale radio? Wat is het resultaat van de vergadering van de gewone stuurgroep van 16 september? Hebben er ook vertegenwoordigers van lokale radio's mogen deelnemen aan deze vergadering? Heeft de uitgebreide stuurgroep al vergaderd, en zo ja, hebben vertegenwoordigers van de lokale radio's hieraan mogen deelnemen? Welke afspraken werden er gemaakt op die vergadering?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Brouwers, wat betreft de procedure die de VRM tegen Norkring heeft ingesteld met betrekking tot het gebruik van frequentiekanaal 10, heb ik uiteraard contact opgenomen met de VRM zelf. De VRM laat me weten dat de procedure met betrekking tot de ingebruikname van kanaal 10 door NV Norkring België nog lopende is. De VRM voegt er nog aan toe dat er nog geen eindbeslissing in deze procedure is genomen en er dus geen verdere informatie verstrekt kan worden om de rechten van alle partijen die in de procedure betrokken zijn, te vrijwaren. Ik kan daar op dit moment niets aan toevoegen.

Wat betreft uw vraag over mijn aankondiging dat ik zou onderzoeken of dat frequentiekanaal ook kan worden gebruikt voor lokale radio-omroepen, moet ik u melden dat dat onderzoek door mijn administratie nog lopende is.

Waarom is dat zo? Het juridische aspect en het technische aspect moeten beide worden bekeken, maar ook de economische en maatschappelijke opportuniteit van dit dossier moet grondig worden onderzocht. Het is geen evidente zaak. Zowel op juridisch als op technisch en economisch vlak is het een bijzonder complexe aangelegenheid. Maar u kunt erop rekenen dat we dat zeer serieus opnemen en daar dan ook bekwame spoed achter zetten. U hebt het zelf vermeld: we moeten er wel rekening mee houden dat Norkring vandaag nog gebruiksrechten heeft voor

DVB-T op deze multiplex 10 tot 2024. Dat is een belangrijk element, maar het neemt niet weg dat we dit dossier zeker aan het voorbereiden zijn.

We zijn met name een stappenplan aan het uitwerken om lokale radio-omroeporganisaties bijkomende digitale mogelijkheden aan te bieden en onderzoeken of we naar een model kunnen evolueren waarin radio-omroeporganisaties zelf digitale frequenties kunnen verwerven. Dat maakt allemaal deel uit van het onderzoek.

U hebt gepeild naar de verschillende vergaderingen die er geweest zijn rond lokale radio, rond digitale radio. Op 22 juni 2020 is er een vergadering geweest met de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regionale Radio Omroepen (VRRO) en enkele ander radio's, waar ook de voorzitter van de stuurgroep digitale radio op aanwezig was. Toen is er afgesproken dat we verder gingen onderzoeken wat er mogelijk was, maar uiteraard waren ook alle aanwezige partijen zich bewust van de capaciteitsbeperkingen die er momenteel zijn.

Op 20 juli 2020 in de namiddag heb ik dan zelf een overleg gehad met alle lokale radio-omroepen. Dat was volgens mij de eerste keer – we hebben het hierover al gehad – in de Vlaamse geschiedenis, met dank aan Zoom en Teams, dat dat mogelijk was. We hebben het onder meer gehad over de middelen uit het noodfonds voor de lokale radio's – u weet dat we inmiddels 1250 euro hebben toegekend aan een 170-tal lokale radio's –, over de werking van de lokale radio's en ook hun zorgen over DAB+ en digitalisering. Dat is daar allemaal vrij uitgebreid aan bod gekomen.

Ik heb tijdens het overleg met de lokale radio's aangegeven dat we met de stuurgroep zouden bekijken of en wanneer we hen nauwer kunnen betrekken bij werkzaamheden van de stuurgroep om hen te briefen over de stand van zaken en de acties. Op de volgende stuurgroep van eind december zal dit zeker opnieuw aan bod komen.

Zolang er echter geen capaciteit is om lokale radio-omroepen perspectieven te bieden op DAB+, moet er worden gekeken naar hoe dat kan evolueren, naar de opportuniteit van zo'n overleg.

De stuurgroepvergadering van 16 september jongstleden was een vergadering met de vaste leden van de stuurgroep. Die vergadering had betrekking op de reguliere werking van de stuurgroep.

Tot slot geef ik iets mee dat ik heel belangrijk vind. In onze strategie voor een digitale omslag in de radiosector speelt DAB+ een belangrijke rol. Maar het gaat niet alleen over DAB+, het gaat ook over digitale toepassingen via kabel en televisie – misschien minder belangrijk –, maar zeker ook over toepassingen via het internet – ik verwijs naar het dossier van 5G dat daarbij een cruciale rol zal spelen – en ook over applicaties die het digitaal radio luisteren comfortabeler maken en daaraan een toegevoegde waarde geven.

Op dat vlak wil ik iets belangrijks meegeven. Tijdens het overleg op 22 juni 2020 werd ook de vraag gesteld of lokale radio's interesse hadden om op Radioplayer actief te worden. U weet dat dat een initiatief is dat wij ondersteunen om de digitalisering via het internet en via die app te versterken. Er werd toen aangegeven dat de opportuniteiten van Radioplayer eigenlijk niet zo goed gekend zijn en dat de licentievergoeding te hoog was voor de lokale radio's. Dat gaat niet over een groot bedrag, het gaat over 45 euro per maand. Maar je merkt toch dat dat vandaag blijkbaar nog een drempel is voor lokale radio's, die uiteraard werken met beperkte budgetten.

Omdat ik van mening ben dat de aanwezigheid van lokale radio's op Radioplayer een belangrijke stap is in de digitalisering van het radiolandschap en de aanwezigheid van lokale radio's op DAB+ nog niet meteen voor morgen is, zal ik

in 2021 – het volgende begrotingsjaar – middelen vrijmaken om een substantieel deel van de licentievergoeding voor de geïnteresseerde erkende lokale radio-omroeporganisaties te betalen. Na een jaar zal er een evaluatie worden gemaakt over de impact van de aanwezigheid van de lokale spelers op Radioplayer en zullen we onderzoeken of we die financiële ondersteuning, die aanmoediging om actief te worden op Radioplayer, zullen voortzetten. Dat is zeker nog niet beslist, we willen eerst zien of dat in 2021 een effect zal hebben.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, u hebt duidelijk een hart voor de lokale radio's. U hebt dat bewezen met de steun van het noodfonds en met het perspectief dat u in dit antwoord ook weer naar voren hebt gebracht. Ik heb echter nog een paar wat meer technische vragen.

De VRM heeft nog altijd geen uitspraak over de casus Norkring gedaan. Hebt u er enig idee van wanneer de eindbeslissing zal vallen? Wat is de doorlooptijd van dossiers? Ik heb het gevoel dat het lang duurt, maar ik kan me vergissen.

Op een bepaald ogenblik hebt u gesteld dat u een model wilt zoeken waarin de radio-omroeporganisaties zelf de digitale frequenties kunnen verwerven. Is dat iets nieuws? Kunt u daar iets meer over vertellen of schat ik het verkeerd in?

Mijn volgend punt is de deelname van de lokale radio-omroepen aan de stuurgroepen om hen perspectief op DAB+ te bieden. U wilt naar de opportuniteit kijken. We vinden dat dit opportuun is. In Nederland zijn er testprojecten geweest, zodat lokale radio's tijdelijk konden testen hoe ze op DAB+ zouden kunnen komen. Ik heb weet van minstens drie lokale radio's die interesse hebben om ook in Vlaanderen een proefproject op poten te zetten. Dat kan belangrijke inzichten opleveren voor de opmaak van een eventueel definitief frequentieplan voor DAB+. We weten natuurlijk niet goed hoe de VRM hierop zal reageren. Ik weet dat de VRM de mogelijkheid heeft om te voorzien in tijdelijke frequenties om nieuwe technieken te testen, maar de vraag is of de VRM hierin zal meegaan. Als de lokale radio's onvoldoende bij het geheel van de stuurgroep worden betrokken, is de vraag of dit op de agenda komt. Zal dit aan bod komen? We weten dat de netwerkradio BNL al een hele tijd decretaal verplicht is op DAB+ uit te zenden, maar dat niet doet. Ik begrijp dat de lokale radio's hierdoor gefrustreerd zijn.

Ik vind het een goed idee Radioplayer in te zetten, want dat is een andere manier om digitaal te luisteren. U wilt dit substantieel ondersteunen. Ik denk dat de lokale radio's dit zullen verwelkomen en ik wil u hiermee feliciteren. Dit is voor hen een nieuwe mogelijkheid om door de luisteraars te worden gehoord.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Brouwers, de lengte van de procedures is moeilijk in te schatten. In dit specifieke geval gaat het natuurlijk om een dossier dat op verschillende vlakken relatief complex is. Het is moeilijk daar nu uitsluitel over te geven.

Met betrekking tot uw vraag over de hervorming van het systeem van de gebruiksrechten, weet u dat de FM-frequenties nu aan de omroepen zelf worden toegekend. Voor DAB+ beschikt Norkring over de gebruiksrechten. We willen zeker onderzoeken of het FM-model ook op DAB+ van toepassing zou moeten zijn. Dat is iets wat we onderzoeken en ik zal me daar nu nog niet over uitspreken. Het is een belangrijk vraagstuk waar we regelmatig op worden gewezen.

Tot slot wil ik de financiële tegemoetkoming aan lokale zenders voor Radioplayer verduidelijken. Tot nu toe is 85 euro gevraagd. De Vlaamse overheid wil een

inspanning leveren en het bedrag van 45 euro waar ik naar heb verwezen, is de nieuwe voorgestelde vergoeding. Daarmee zouden we meer ondersteuning geven, want dat zou een substantieel gedeelte zijn van het bedrag dat ze moeten betalen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik ben zeer blij met het antwoord, behalve dat we nog niet goed weten hoe de lokale radio's verder zullen betrokken worden.

Minister, u hebt gezegd dat wij een substantieel deel van die 45 euro zullen bijpassen. Wanneer zal dat worden bekendgemaakt? Nu luisteren sommigen misschien mee. Zij zullen willen weten wanneer dat ingaat en hoeveel het zal zijn. Ik weet dat ik nu geen vraag meer mag stellen – ik laat het dus aan de minister over.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de stand van zaken van de omzetting van de Europese audiovisuele mediariichtlijn – 189 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Behalve het zware dossier van de beheersovereenkomst met de VRT dat op ons bureau lag voor deze commissie, is er ook nog een andere belangrijke kwestie: de omzetting van de Europese richtlijn Audiovisuele Media-diensten. Dat is toch wel een heel belangrijke horde die wij ook in Vlaanderen moeten nemen.

Wij hebben in de commissie een hele reeks hoorzittingen georganiseerd. We hebben die gecombineerd met de hoorzittingen over de beheersovereenkomst van de VRT. Tijdens de hoorzitting van 4 februari 2020 stelde Katrien Thienpont, attaché Cultuur en Media bij de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie, dat 19 september 2020 als deadline voor de omzetting van de richtlijn werd vooropgesteld. Op 26 juni 2020 werd reeds het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Mediadecreet goedgekeurd op de ministerraad van de Vlaamse Regering. Nu zijn we in de fase dat we deze omzetting finaal moeten bespreken en goedkeuren. De deadline van september zijn we nu bijna een maand gepasseerd zonder dat het ontwerp van decreet geagendeerd werd. We moeten er dus werk van maken.

Minister, wat is de stand van zaken? Waarom is de deadline van 19 september 2020 in het werk van het parlement niet gehaald? Wanneer gaan we er allemaal samen werk van maken?

Een specifiek topic, dat de laatste weken nogal veel in de aandacht is geweest, is het feit dat er veel te doen is geweest rond influencers op videoplatforms en de reclame die zij maken. Er is daar een regelgeving voor, maar deze is zeker nog niet ingeburgerd. Hebt u ideeën over het handhaven van die regelgeving over reclame door influencers op videoplatforms?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Segers, de Vlaamse Regering heeft haar principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet gegeven op 26 juni 2020. De sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Sport en Media

gaf advies op 17 juli 2020. Er werd ook een jokeradvies geformuleerd op 25 september 2020.

Het voorontwerp van decreet zal op zeer korte termijn voor een tweede principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Vervolgens zal het advies worden gevraagd aan de Raad van State. Na oplevering van dit advies, in principe binnen de dertig kalenderdagen, zal de tekst voor definitieve goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering en daarna uiteraard door het parlement besproken en gestemd worden in onze commissie en dan, na bespreking, in het Vlaams Parlement. De verwachting is dat de definitieve tekst in het voorjaar van 2021 klaar zal zijn voor publicatie in het Staatsblad.

Voor de volledigheid geef ik mee dat er al een tweetal bepalingen van de gewijzigde richtlijn Audiovisuele Mediadiensten werden omgezet in het Mediadecreet. Er was artikel 157 van het Mediadecreet, waardoor niet-lineaire televisieomroeporganisaties verplicht worden bij te dragen aan de promotie van de Europese audiovisuele werking en de financiering daarvan. En er was datgene wat we samen hebben gedaan en dat er op jullie initiatief is gekomen in deze commissie.

Na onze gedachtewisseling rond corona was er ook de versnelde omzetting van het nieuwe artikel 23 van de richtlijn om de versoepeling van een 20 procentregel sneller in te voeren in het kader van de coronacrisis en de druk die hierdoor werd gezet op de reclame-inkomsten van de omroepen.

De deadline van 19 september is inderdaad niet gehaald. Voor de duidelijkheid: dat is de deadline die in de richtlijn is vermeld. De attaché, mevrouw Katrien Thienpont, heeft enkel gecommuniceerd wat ook in de richtlijn staat, dat weten we eigenlijk al langer. U weet dat we een relatief lange regeringsvorming gehad hebben en dat ik pas op 2 oktober mijn eed afgelegd heb. We zijn onmiddellijk begonnen met onze administratie en het kabinet aan de omzetting van deze toch wel belangrijke richtlijn voor de mediasector. Wegens de coronacrisis heeft dit omzettingsproces een beetje vertraging opgelopen en werd de deadline van 19 september niet gehaald. Ik wil er ook op wijzen dat ook de Franse en Duitstalige Gemeenschap wat vertraging hebben met de omzetting en dat het ook daar nog aan de gang is.

U hebt ook gepeild naar de impact op influencers. Het Mediadecreet is van toepassing op elke omroepactiviteit, en dit is – ik citeer het decreet –: “elke activiteit die bestaat in het ter beschikking stellen van bewegende beelden, al dan niet met geluid, of van een reeks van klanken of geluiden bestemd voor het algemene publiek of een deel ervan via elektronische communicatienetwerken (...)”. Influencers die video’s op videoplatforms zetten, voldoen aan deze definitie. Op basis van deze bepaling en aangezien het gaat over omroepactiviteiten is er één verplichting van toepassing, namelijk: ze mogen niet aansporen tot haat en geweld; dat is het artikel 38.

Na de omzetting van de gewijzigde AVMD-richtlijn zullen influencers op videoplatforms die inkomsten genereren, gekwalificeerd worden als aanbieders van omroepdiensten. Hierdoor zullen zij aan dezelfde verplichtingen moeten voldoen als traditionele zenders, zoals bescherming van minderjarigen en regels inzake commerciële communicatie.

Het is de taak van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) om toe te zien of de influencers deze verplichtingen uit het Mediadecreet naleven. In een artikel in de krant heeft de VRM aangegeven te werken aan een monitoringsysteem, maar gaf aan dat het te voorbarig was om daarover te communiceren. De VRM heeft mij alvast laten weten dat ze binnenkort een online-infosessie organiseert voor de belangrijkste influencers op de videoplatforms over de verplichtingen uit het Mediadecreet die op hen van toepassing zullen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Uiteraard is er corona en die vertraging, zoals die ook in de Franse en Duitstalige Gemeenschap is opgelopen bij de omzetting ten opzichte van de datum die Europa vooropgesteld had, 19 september. Alle begrip daarvoor.

Het is natuurlijk een heel belangrijk momentum, een heel belangrijk kader dat wij nu gaan creëren voor de komende jaren voor ons medialandschap. Ik heb de vraag ingediend omdat ik vond dat het tijd werd om het er nog eens over te hebben.

We hebben inderdaad een aantal bepalingen al opgezet, namelijk die bijdrage van de niet-lineaire Netflixen van deze wereld en de 20 procentregeling van reclame. Maar er zijn heel wat andere aspecten die onze aandacht verdienen, onder andere één met betrekking tot de influencers. Het is goed dat we hen, vanaf het moment dat ze inkomsten genereren, gaan beschouwen als aanbieders van omroepdiensten, maar u weet evengoed als ik – er stonden onlangs ook een aantal artikels in De Standaard – dat er ook wel influencers zijn die zeggen dat ze niet betaald worden of dat het in natura is. Er is dus een schimmigheid. We gaan daar zeker op moeten werken en zien dat we dat goed in regelgeving vastleggen. De rol van de VRM om dat te monitoren zal daarin belangrijk zijn naarmate die influencers ook steeds belangrijker worden als reclamemodel. Maar het mandje van de VRM ligt natuurlijk ook vol. We gaan daar ook over moeten denken, over hoe we de VRM in dat geval gaan moeten versterken.

Ik begrijp dat het definitieve ontwerp van decreet er pas heel laat zal komen, misschien op het einde van het jaar of begin volgend jaar. Maar het moet eigenlijk op het einde van het jaar, als ik het goed begrijp. Of kan het uitgesteld worden naar volgend jaar?

Ik wil de collega's oproepen om daar samen heel goed naar te kijken en dit ontwerp van decreet niet net voor het kerstreces in de plenaire in te dienen, maar ervoor te zorgen dat we tijd krijgen om daar goed naar te kijken en samen te amenderen.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Segers, het belangrijkste is dat het een kwaliteitsvolle omzetting is. Er is al heel veel werk gebeurd door mijn administratie en mijn kabinet en er zijn al heel veel gedegen adviezen gekomen, die we integreren in de tekst. Ook de Raad van State zal nog een advies geven. Dit proces nemen we zeer serieus. Het is de belangrijkste hervorming van het Mediadecreet sinds geruime tijd. De kwaliteit staat wat mij betreft voorop.

De omzettingsdeadline van 19 september hebben we niet gehaald. Voor mij komt het niet aan op enkele maanden tijd. Of dat het einde van het jaar is dan wel volgend jaar, we gaan sowieso geen publicatie hebben in het Staatsblad voor het einde van het jaar. We gaan daar niet mee treuzelen, maar we gaan ook niet overhaast te werk. Het is ook goed om hierover een grondige bespreking te hebben in de commissie Media. Het is het belangrijkste decretale initiatief rond media deze legislatuur maar ook sinds lange tijd. We gaan dat dus niet te snel doen.

Ook ten aanzien van Europa: we zijn niet de enigen die 19 september niet gehaald hebben. We zijn uiteraard in constant contact met de Europese instellingen. Het feit dat wij al zo ver zitten in het proces en dat we inhoudelijk al heel wat werk hebben afgeleverd, geeft vertrouwen aan de Europese diensten dat wij hier op een ernstige wijze mee omgaan. Of dat nu 19 september is of enkele maanden later, maakt niet het grote verschil. Het is een grote hervorming en we moeten zorgen dat we die niet vertragen, maar we moeten vooral kwaliteit verzekeren.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik heb de vraag niet gesteld om u op te jagen. Het feit dat we 19 september niet hebben gehaald, is niet de essentie. Voor mij is het echt belangrijk en is het een bezorgdheid dat we dit ontwerp van decreet niet op ons bord krijgen in de plenaire vergadering zonder dat daar een grondig parlementair debat aan is voorafgegaan. Ik vind het, met u, heel belangrijk dat we kwaliteitsvol werk leveren vanuit Vlaanderen en dat er een grote parlementaire gedragenheid rond kan en moet bestaan. Dat we dat debat rond alle aspecten van deze grondige hervorming samen kunnen uitklaren, dat we met een gedegen ontwerp van decreet naar de plenaire vergadering gaan en dat we dat debat grondig hebben kunnen voeren, dat was mijn enige bezorgdheid. Ik kijk ernaar uit om met de collega's het debat zeer grondig te voeren om een goed, nieuw, aangepast ontwerp van Mediadecreet te kunnen goedkeuren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.